

บทที่ 4

ลักษณะการเกิดอาชญากรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

การศึกษาลักษณะของการเกิดอาชญากรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ เป็นการทำความเข้าใจถึงรูปแบบการเกิดอาชญากรรมในพื้นที่เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ช่วงปี พ.ศ.2543 - 2548 ซึ่งประกอบด้วย การศึกษาลักษณะทั่วไปของการเกิดอาชญากรรม การกระจายตัวเชิงพื้นที่ของการเกิดอาชญากรรม ความหนาแน่นของการเกิดคดีอาชญากรรม ประเภทของคดีอาชญากรรม ช่วงเวลาการเกิดอาชญากรรม และพื้นที่ที่เกิดอาชญากรรมซ้ำซาก เพื่อนำไปสู่การค้นหาคำอธิบายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเกิดอาชญากรรมต่อไป โดยศึกษาจากข้อมูลสถิติการเกิดคดีอาชญากรรมที่รวบรวมได้จากสถานีตำรวจทั้ง 4 แห่ง ที่รับผิดชอบพื้นที่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

4.1 ลักษณะทั่วไปของการเกิดอาชญากรรม

ในช่วงปี พ.ศ.2543 - 2548 เทศบาลนครเชียงใหม่มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นทั้งหมดจำนวน 5,037 คดี โดยเฉลี่ยมีคดีเกิดขึ้นปีละ 840 คดี ปี พ.ศ.2548 เป็นปีที่มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นมากที่สุด จำนวน 978 คดี และปี พ.ศ.2543 เป็นปีที่มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นน้อยที่สุด จำนวน 706 คดี โดยในช่วงเวลา 5 ปี ตำบลสุเทพ ตำบลช้างคลาน และตำบลช้างเผือกเป็นพื้นที่ที่มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นมากที่สุด เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีร้อยละการเกิดคดีอาชญากรรมสูงกว่าพื้นที่อื่น ส่วนพื้นที่ที่มีร้อยละการเกิดคดีอาชญากรรมต่ำ ได้แก่ ตำบลฟ้าฮ่าม ตำบลหนองป่าครั่ง และตำบลป่าแดด

ในปี พ.ศ.2543 เทศบาลนครเชียงใหม่ มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นทั้งหมด จำนวน 706 คดี พื้นที่ที่เกิดคดีอาชญากรรมมากที่สุด คือ ตำบลสุเทพ มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้น จำนวน 156 คดี รองลงมา ได้แก่ ตำบลช้างคลาน จำนวน 117 คดี ตำบลช้างเผือก จำนวน 78 คดี ตำบลช้างม่อย จำนวน 76 คดี และตำบลพระสิงห์ จำนวน 70 คดี ตามลำดับ

ปี พ.ศ.2544 มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นทั้งหมด จำนวน 760 คดี พื้นที่ที่มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นมากที่สุด คือ ตำบลสุเทพ จำนวน 145 คดี ตำบลช้างคลาน จำนวน 136 คดี ตำบลช้างเผือก จำนวน 88 คดี ตำบลพระสิงห์ จำนวน 82 คดี และตำบลช้างม่อย จำนวน 77 คดี ตามลำดับ

ปี พ.ศ.2545 มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นทั้งหมด จำนวน 795 คดี พื้นที่ที่มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นมากที่สุด คือ ตำบลสุเทพ จำนวน 142 คดี ตำบลช้างคลาน จำนวน 131 คดี ตำบลช้างเผือก จำนวน 94 คดี ตำบลช้างม่อย จำนวน 85 คดี และตำบลศรีภูมิ จำนวน 79 คดี ตามลำดับ

ปี พ.ศ.2546 มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นทั้งหมด จำนวน 873 คดี พื้นที่ที่มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นมากที่สุด คือ ตำบลสุเทพ 184 คดี ตำบลช้างคลาน 154 คดี ตำบลช้างเผือก 103 คดี ตำบลช้างม่อย 91 คดี ตำบลพระสิงห์ และตำบลศรีภูมิ ตำบลละ 76 คดี ตามลำดับ

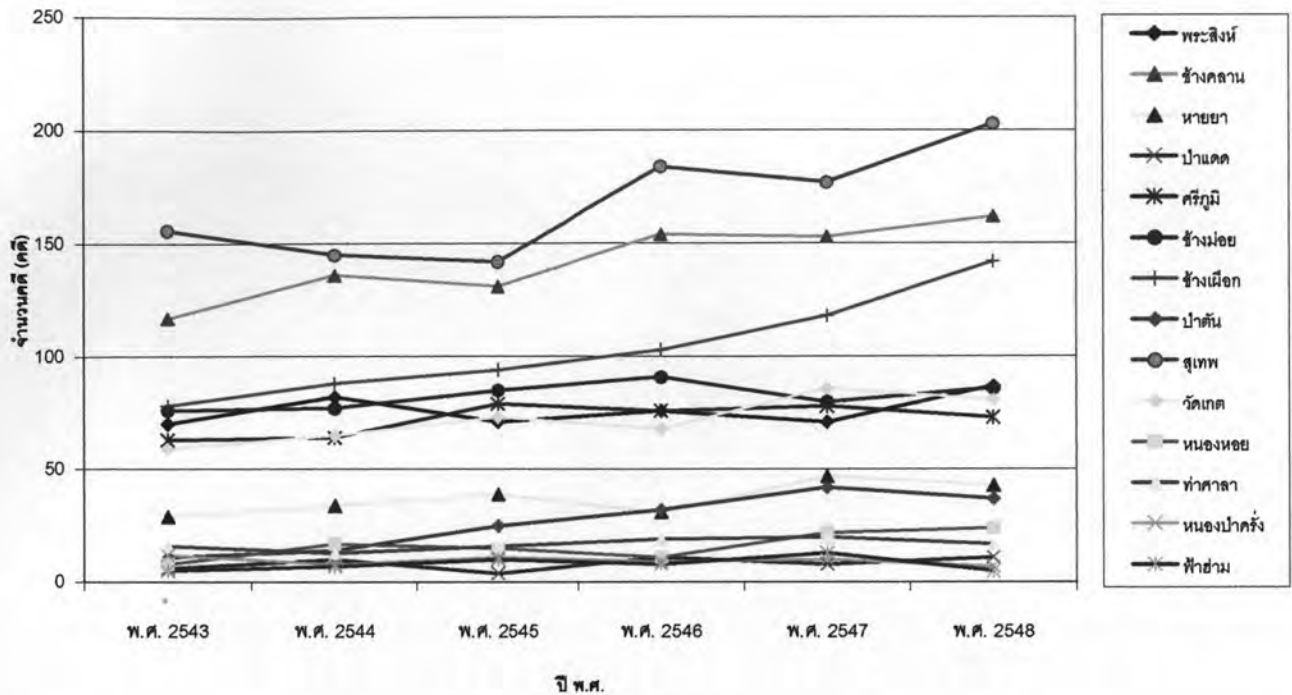
ต่อมาในปี พ.ศ.2547 มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นทั้งหมด จำนวน 925 คดี พื้นที่ที่มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นมากที่สุด คือ ตำบลสุเทพ 177 คดี รองลงมา ได้แก่ ตำบลช้างคลาน 153 คดี ตำบลช้างเผือก 118 คดี ตำบลช้างม่อย 80 คดี และตำบลศรีภูมิ 78 คดี ตามลำดับ

และในปี พ.ศ.2548 มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นทั้งหมด จำนวน 978 คดี พื้นที่ที่มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นมากที่สุด คือ ตำบลสุเทพ จำนวน 203 คดี ตำบลช้างคลาน จำนวน 162 คดี ตำบลช้างเผือก จำนวน 142 คดี ตำบลพระสิงห์ จำนวน 87 คดี และตำบลช้างม่อย จำนวน 86 คดี ตามลำดับ

ตาราง 4.1 จำนวนคดีอาชญากรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่รายตำบลและรายปี

ตำบล	จำนวนคดีอาชญากรรม (คดี)						รวม	ร้อยละ
	พ.ศ. 2543	พ.ศ. 2544	พ.ศ. 2545	พ.ศ. 2546	พ.ศ. 2547	พ.ศ. 2548		
พระสิงห์	70	82	71	76	71	87	457	9.07
ช้างคลาน	117	136	131	154	153	162	853	16.93
หายยา	29	34	39	31	47	43	223	4.43
ป่าแดด	6	10	4	11	8	11	50	0.99
ศรีภูมิ	63	64	79	76	78	73	433	8.60
ช้างม่อย	76	77	85	91	80	86	495	9.83
ช้างเผือก	78	88	94	103	118	142	623	12.37
ป่าตัน	11	14	25	32	42	37	161	3.20
สุเทพ	156	145	142	184	177	203	1,007	19.99
วัดเกต	59	65	73	68	86	81	432	8.58
หนองหอย	8	17	15	11	22	24	97	1.93
ท่าศาลา	16	13	16	19	20	17	101	2.01
หนองป่าครั่ง	12	8	11	9	10	7	57	1.13
ฟ้าฮ่าม	5	7	10	8	13	5	48	0.95
รวมทั้งหมด	706	760	795	873	925	978	5,037	100.00

ที่มา : ดัดแปลงจากสมุดสารบบคดีอาญาประจำสถานีตำรวจในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

รูป 4.1 จำนวนคดีอาชญากรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่รายตำบลและรายปี

จากกราฟแสดงจำนวนคดีอาชญากรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่รายตำบล (รูป 4.1) แสดงให้เห็นแนวโน้มของการเกิดคดีอาชญากรรมของแต่ละพื้นที่ โดยพบว่าส่วนใหญ่ทุกตำบลมีแนวโน้มการเกิดคดีอาชญากรรมค่อนข้างคงที่และสม่ำเสมอในทุก ๆ ปี และมีแนวโน้มการเกิดคดีอาชญากรรมเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มพื้นที่ที่เกิดคดีอาชญากรรมได้เป็น 3 กลุ่ม คือ พื้นที่ที่เกิดคดีอาชญากรรมมาก ได้แก่ พื้นที่ของตำบลสุเทพ ตำบลช้างคลาน และตำบลช้างเผือก เป็นพื้นที่ที่มีจำนวนการเกิดคดีอาชญากรรมมากกว่าพื้นที่อื่น และมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของจำนวนคดีอาชญากรรมอย่างต่อเนื่อง พื้นที่ที่เกิดคดีอาชญากรรมปานกลาง ได้แก่ พื้นที่ของตำบลช้างมอย ตำบลพระสิงห์ ตำบลศรีภูมิ และตำบลวัดเกต เป็นพื้นที่ที่มีจำนวนคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นค่อนข้างสูงและมีแนวโน้มการเกิดคดีค่อนข้างคงที่ในแต่ละปี และพื้นที่ที่เกิดคดีอาชญากรรมต่ำ ได้แก่ พื้นที่ของตำบลฟ้ายาม ตำบลหนองป่าครั้ง ตำบลป่าแดด ตำบลท่าศาลา ตำบลหนองหอย ตำบลป่าตัน และตำบลหายยา เป็นพื้นที่ที่มีจำนวนคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นค่อนข้างน้อย และมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของคดีอาชญากรรมไม่มากนัก

4.2 การกระจายตัวเชิงพื้นที่ของการเกิดอาชญากรรม

การวิเคราะห์การกระจายตัวเชิงพื้นที่ของการเกิดอาชญากรรม ศึกษาโดยการนำข้อมูลสถิติการเกิดคดีอาชญากรรมจากสมุดสารบบคดีอาญาประจำสถานีตำรวจในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มาแสดงตำแหน่งการเกิดคดีอาชญากรรมลงบนแผนที่ในลักษณะข้อมูลแบบจุด โดยข้อมูลจำนวนคดีอาชญากรรมทั้งหมดในปี พ.ศ.2543 - 2548 มีจำนวน 5,037 คดี แต่สามารถนำมาแสดงตำแหน่งลงบนแผนที่ได้เพียง 4,826 คดี เนื่องจากมีคดีส่วนหนึ่งที่ไม่ได้ระบุรายละเอียดของสถานที่เกิดเหตุไว้ในสมุดสารบบคดีอาญา โดยระบุเพียงชื่อตำบลที่เกิดเหตุเท่านั้น

จากรูป 4.2 แผนที่แสดงการกระจายตัวของคดีอาชญากรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ แสดงให้เห็นว่าทุกปีคดีอาชญากรรมมีการกระจายตัวทั้งพื้นที่ โดยเฉพาะบริเวณทางด้านตะวันตกของแม่น้ำปิง และมีการเกาะกลุ่มกันมากบริเวณใจกลางพื้นที่เทศบาลนครเชียงใหม่

เมื่อใช้วิธีวิเคราะห์อัตราส่วนระหว่างค่าเฉลี่ยกับความแปรปรวน (Variance-Mean Ratio) วัดรูปแบบการกระจายตัวทางพื้นที่ของการเกิดอาชญากรรมได้ผลดังตาราง 4.2 พบว่า ลักษณะการกระจายตัวของอาชญากรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ในทุก ๆ ปีมีลักษณะการกระจายตัวเป็นแบบเกาะกลุ่ม และจะสังเกตว่าค่าอัตราส่วนระหว่างค่าเฉลี่ยกับความแปรปรวนมีค่าลดลงเรื่อย ๆ แสดงว่า ลักษณะการกระจายตัวของอาชญากรรมค่อนข้างจะกระจายออกจากกันมากขึ้น โดยสถานที่เกิดเหตุจะกระจายออกไปมากขึ้นตามถนนสายหลัก

ตาราง 4.2 การวัดการกระจายตัวของอาชญากรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ รายปี

พ.ศ.	อัตราส่วนระหว่าง ค่าเฉลี่ยกับความแปรปรวน	รูปแบบ การกระจายตัวทางพื้นที่
2543	6.64	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม
2544	5.79	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม
2545	5.38	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม
2546	4.32	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม
2547	3.74	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม
2548	3.59	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม

ที่มา : คำนวณจากโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

การกระจายตัวของคดีอาชญากรรมในปี พ.ศ.2543 มีการกระจายตัวเป็นแบบเกาะกลุ่ม ตำแหน่งของสถานที่เกิดเหตุที่เกาะกลุ่มกันมากกว่าบริเวณอื่น ๆ ได้แก่ บริเวณคูเมืองตอนใน และพื้นที่ทางทิศตะวันออกของคูเมืองซึ่งเป็นที่ตั้งของย่านธุรกิจการค้าหลักของเมืองเชียงใหม่ นอกจากนี้พื้นที่ดังกล่าวแล้ว พบว่า ยังมีการเกาะกลุ่มของคดีตามถนนสายหลักของเมือง ได้แก่ ถนนช้างเผือก ถนนห้วยแก้ว ถนนสุเทพ ถนนแก้ววรััฐ

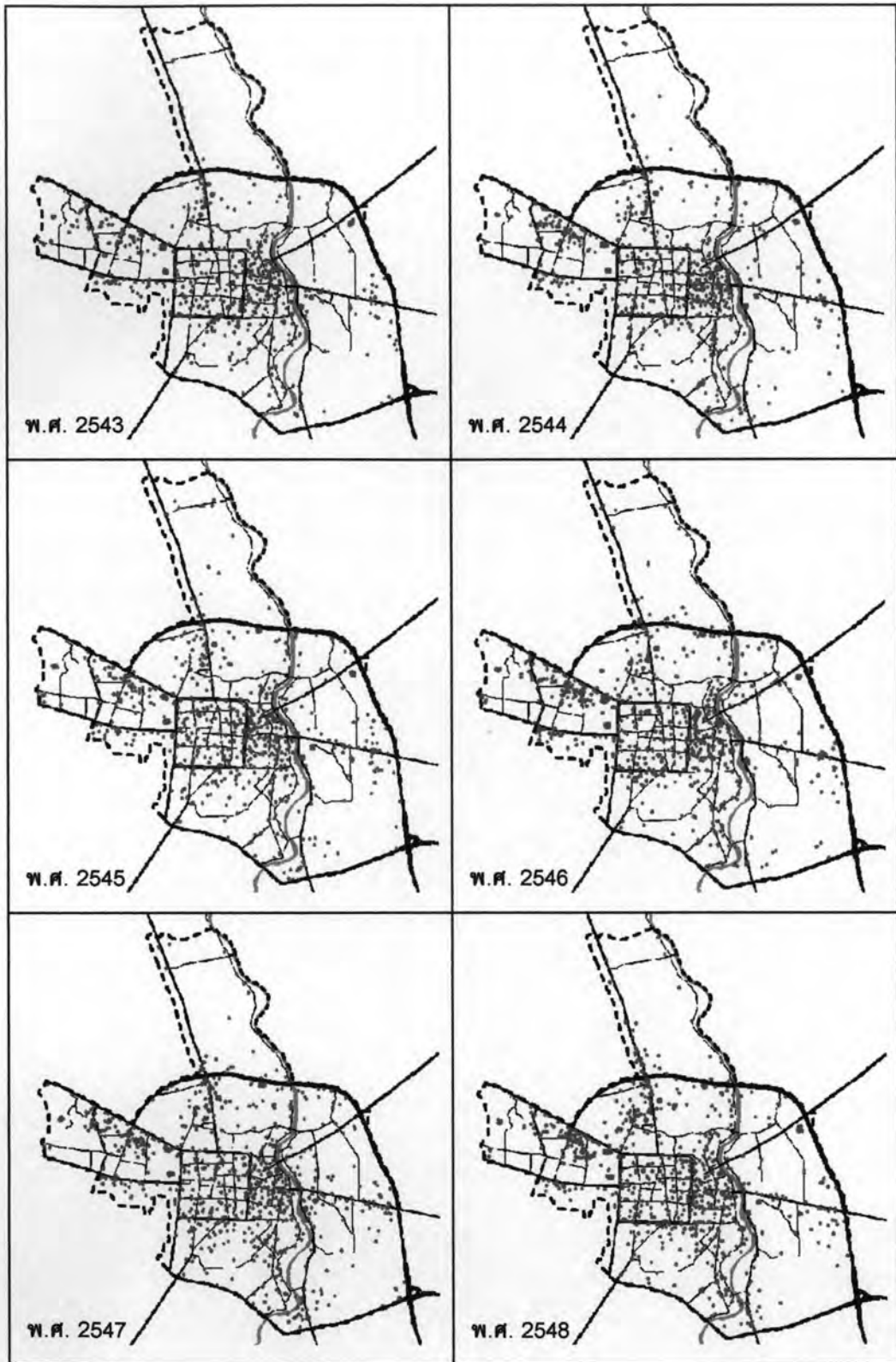
ปี พ.ศ.2544 มีการกระจายตัวของคดีอาชญากรรมเป็นแบบเกาะกลุ่ม โดยยังคงมีการเกาะกลุ่มกันมากในพื้นที่ทางด้านตะวันออกของคูเมือง และพบการเกาะกลุ่มกันมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในพื้นที่บริเวณถนนห้วยแก้ว ตั้งแต่ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลสาขากาดสวนแก้วไปจนถึงพื้นที่บริเวณมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นอกจากนี้ยังพบการกระจายตัวของคดีตามถนนสายหลัก และถนนสายรองต่าง ๆ มากขึ้น ได้แก่ ถนนทิพย์เนตร ถนนวัวลาย ถนนเมืองสมุทร

ปี พ.ศ.2545 การกระจายตัวของคดีอาชญากรรมมีลักษณะเป็นแบบเกาะกลุ่มอยู่เช่นเดิม โดยพื้นที่บริเวณถนนช้างเผือกมีสถานที่เกิดเหตุเกาะกลุ่มกันมากขึ้นตั้งแต่บริเวณตลาดศิริวัฒนาไปจนถึงพื้นที่บริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจังหวัดเชียงใหม่ และพบว่ามี การกระจายตัวของคดีออกไปทางด้านตะวันตกของแม่น้ำปิง โดยเฉพาะบริเวณถนนเจริญเมือง ส่วนพื้นที่อื่น ๆ นั้น มีสถานที่เกิดเหตุไม่แตกต่างไปจากปี พ.ศ.2544

ปี พ.ศ.2546 ก็ยังคงมีการกระจายตัวของคดีอาชญากรรมเป็นแบบเกาะกลุ่ม โดยคดีมีการเกาะกลุ่มกันมากขึ้นในพื้นที่ย่านที่พักอาศัยบริเวณถนนสันติธรรมไปจนถึงตลาดศิริวัฒนา และพบว่ามีการกระจายตัวไปตามถนนช้างเผือกไปจนถึงบริเวณถนนชูปเปอร์ไฮเวย์เชียงใหม่ – ลำปาง แต่เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว พบว่า มีการกระจายตัวของคดีอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้นไม่แตกต่างไปจากสถานที่เกิดเหตุในปีอื่น ๆ ที่ผ่านมา

ต่อมาในปี พ.ศ.2547 มีการกระจายตัวของคดีอาชญากรรมเป็นแบบเกาะกลุ่ม พบว่ามีการกระจายตัวเพิ่มมากขึ้นทั้งในบริเวณถนนสายหลัก ถนนสายรอง ถนนสายย่อย และตรอกซอกซอยต่าง ๆ ได้แก่ บริเวณย่านพาณิชย์กรรมบนถนนเจริญเมือง บริเวณตลาดหนองหอย บริเวณที่พักอาศัยบนถนนช้างคลานและถนนเจริญประเทศ และพบว่ามี การกระจายตัวตามแนวยาวของพื้นที่สองฝั่งแม่น้ำปิง โดยเฉพาะบริเวณถนนเชียงใหม่ – ลำพูน

และในปี พ.ศ.2548 การกระจายตัวของคดีอาชญากรรมก็ยังคงเป็นแบบเกาะกลุ่มในพื้นที่ที่ไม่แตกต่างไปจากคดีที่เกิดขึ้นในปีอื่น ๆ แต่มีการกระจายตัวออกไปของสถานที่เกิดเหตุมากขึ้น ซึ่งจะพบการกระจายตัวของคดีอาชญากรรมเป็นแนวยาวตามแนวถนนที่มีโครงข่ายแบบรัศมีที่แผ่ออกจากใจกลางเมือง ได้แก่ ถนนช้างเผือก ถนนห้วยแก้ว ถนนเจริญเมือง ถนนเชียงใหม่ – ลำพูน อย่างเห็นได้ชัด

● ตำแหน่งคดีอาชญากรรม

รูป 4.2 การกระจายตัวคดีอาชญากรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ปี พ.ศ.2543 - 2548

ตาราง 4.3 การวัดการกระจายตัวของอาชญากรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ รายตำบล

ตำบล	อัตราส่วนระหว่าง ค่าเฉลี่ยกับความแปรปรวน	รูปแบบ การกระจายตัวทางพื้นที่
พระสิงห์	0.71	กระจายตัวแบบสม่ำเสมอ
ช้างคลาน	3.78	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม
หายยา	1.83	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม
ป่าแดด	1.00	กระจายตัวแบบไม่แน่นอน
ศรีภูมิ	0.54	กระจายตัวแบบสม่ำเสมอ
ช้างม่อย	4.71	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม
ช้างเผือก	3.64	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม
ป่าตัน	3.92	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม
สุเทพ	3.26	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม
วัดเกต	0.35	กระจายตัวแบบสม่ำเสมอ
หนองหอย	3.57	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม
ท่าศาลา	2.68	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม
หนองป่าครั่ง	2.93	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม
ฟ้าฮ่าม	1.00	กระจายตัวแบบไม่แน่นอน

ที่มา: คำนวณจากโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

เมื่อแยกพิจารณาการกระจายตัวของคดีอาชญากรรมรายตำบล ได้ผลดังตาราง 4.3 และรูป 4.3 พบว่า อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละตำบลโดยส่วนใหญ่จะมีรูปแบบการกระจายตัวทางพื้นที่เป็นแบบเกาะกลุ่ม โดยเฉพาะตำบลช้างม่อย ตำบลป่าตัน ตำบลช้างคลาน ตำบลช้างเผือก ตำบลหนองหอย และตำบลสุเทพ และพบว่ามี 2 ตำบลที่มีรูปแบบการกระจายตัวของคดีมีลักษณะเป็นแบบไม่แน่นอน คือ ตำแหน่งสถานที่เกิดเหตุกระจายตัวอยู่อย่างทั่วไปทั้งพื้นที่ ได้แก่ ตำบลป่าแดด และตำบลฟ้าฮ่าม นอกจากนี้ยังพบว่ามีกรณีการกระจายตัวของคดีเป็นแบบสม่ำเสมอในพื้นที่ของตำบลพระสิงห์ ตำบลศรีภูมิ และตำบลวัดเกต โดยตำแหน่งสถานที่เกิดเหตุแต่ละแห่งจะอยู่ห่างกันด้วยระยะห่างค่อนข้างสม่ำเสมอเท่ากัน

ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมของเมืองกับรูปแบบการเกิดอาชญากรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

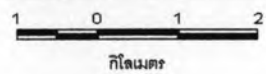
รูป 4.3 การกระจายตัวของคดีอาชญากรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ รายตำบล

คำอธิบายสัญลักษณ์

- ตำแหน่งที่เกิดคดีอาชญากรรม
- ตำบลพระสิงห์
- ตำบลช้างคลาน
- ตำบลนายยา
- ตำบลป่าแดด
- ตำบลศรีภูมิ
- ตำบลช้างม่อย
- ตำบลช้างเผือก
- ตำบลป่าตัน
- ตำบลสุเทพ
- ตำบลวัดเกต
- ตำบลหนองหอย
- ตำบลท่าศาลา
- ตำบลหนองป่าครั่ง
- ตำบลฟ้าฮ่าม

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่มา: วิเคราะห์ด้วยโปรแกรม
ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

4.3 ความหนาแน่นของการเกิดคดีอาชญากรรม

จากการวิเคราะห์ความหนาแน่นของการเกิดคดีอาชญากรรม (ตาราง 4.4) พบว่า ในช่วงปี พ.ศ.2543 - 2548 เทศบาลนครเชียงใหม่มีความหนาแน่นของการเกิดคดีอาชญากรรมโดยรวม เท่ากับ 125 คดีต่อตารางกิโลเมตร และเมื่อแสดงความหนาแน่นของการเกิดคดีอาชญากรรมลงใน แผนที่ (รูป 4.4) พบว่า ในทุก ๆ ปีจะมีลักษณะที่เหมือนกัน คือ มีความหนาแน่นของคดีอาชญากรรมต่อพื้นที่สูงในบริเวณใจกลางเมือง และความหนาแน่นของคดีจะลดลงเมื่อห่างจากใจกลางเมืองออกไป

ในปี พ.ศ.2543 มีความหนาแน่นคดี 18 คดีต่อตารางกิโลเมตร พื้นที่ที่มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นหนาแน่นมากที่สุดมีสองบริเวณ คือ บริเวณย่านตลาดวโรรส และตลาดศิริวัฒนา พื้นที่ที่มีความหนาแน่นคดีมาก ได้แก่ พื้นที่บริเวณย่านตลาดประตูเชียงใหม่ ตลาดสมเพชร สวนสาธารณะหนองบวกหาด ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลสาขากาดสวนแก้ว ศูนย์การค้า ซี.เอ็ม.คอมพิวเตอร์พลาซ่า และห้างริมปิงซูเปอร์สโตร์สาขาก้าวนารัฐ สำหรับพื้นที่ที่มีความหนาแน่นคดีปานกลาง ได้แก่ พื้นที่ภายในคูเมือง ถนนห้วยแก้ว ถนนช้างเผือก และถนนช้างคลาน ส่วนพื้นที่ที่มีความหนาแน่นคดีน้อย จะอยู่โดยรอบบริเวณพื้นที่ต่าง ๆ ดังกล่าว

ปี พ.ศ.2544 มีความหนาแน่นคดี 19 คดีต่อตารางกิโลเมตร พื้นที่ที่มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นหนาแน่นมากที่สุด คือ บริเวณย่านตลาดวโรรส โดยมีพื้นที่ที่มีความหนาแน่นคดีเพิ่มสูงขึ้นเป็นพื้นที่ที่มีความหนาแน่นคดีมากที่สุดอีกสองพื้นที่ ได้แก่ บริเวณสวนสาธารณะหนองบวกหาด และห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลสาขากาดสวนแก้ว ส่วนพื้นที่ที่มีความหนาแน่นคดีมาก ได้แก่ พื้นที่บริเวณย่านตลาดประตูเชียงใหม่ ตลาดประตูท่าแพ ห้างริมปิงซูเปอร์สโตร์สาขาก้าวนารัฐ บริเวณวิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ บริเวณถนนห้วยแก้ว และตลาดศิริวัฒนาที่มีความหนาแน่นคดีลดลงจากปีที่ผ่านมา และถัดออกไปจากพื้นที่เหล่านี้จะเป็นพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของคดีปานกลางและน้อย

ปี พ.ศ.2545 มีความหนาแน่นคดี 20 คดีต่อตารางกิโลเมตร พื้นที่ที่มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นหนาแน่นมากที่สุดยังคงเป็นพื้นที่บริเวณย่านตลาดวโรรส และห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลสาขากาดสวนแก้ว พื้นที่ที่มีความหนาแน่นคดีมาก ได้แก่ พื้นที่บริเวณย่านตลาดประตูเชียงใหม่ ตลาดประตูท่าแพ ตลาดศิริวัฒนา ห้างริมปิงซูเปอร์สโตร์สาขาก้าวนารัฐ บริเวณวิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ บริเวณถนนห้วยแก้ว และบริเวณสวนสาธารณะหนองบวกหาดที่มีความหนาแน่นของคดีลดลงจากปี พ.ศ.2544 นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของคดีเพิ่มขึ้นมาก คือ บริเวณห้างสรรพสินค้าเทสโก้โลตัสสาขาค่าทิพย์ที่เปิดกิจการในปี นี้ สำหรับพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของคดีปานกลางและน้อยจะอยู่โดยรอบถัดจากพื้นที่บริเวณต่าง ๆ ดังกล่าว ในลักษณะเช่นเดียวกันกับปีที่ผ่านมา

ปี พ.ศ.2546 มีความหนาแน่นคดี 22 คดีต่อตารางกิโลเมตร พื้นที่ที่มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นหนาแน่นมากที่สุดมีสามบริเวณ ได้แก่ พื้นที่บริเวณย่านตลาดวโรรส ตลาดศิริวัฒนา และห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลสาขากาดสวนแก้ว ส่วนพื้นที่ที่มีความหนาแน่นคดีมากส่วนใหญ่เป็นพื้นที่บริเวณเดิมเช่นเดียวกันกับทุกปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะพื้นที่ภายในคูเมืองที่มีความหนาแน่นของคดีเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด สำหรับพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของคดีปานกลางและน้อยก็มีบริเวณกว้างขึ้นกว่าบริเวณของเมื่อปีที่ผ่านมา

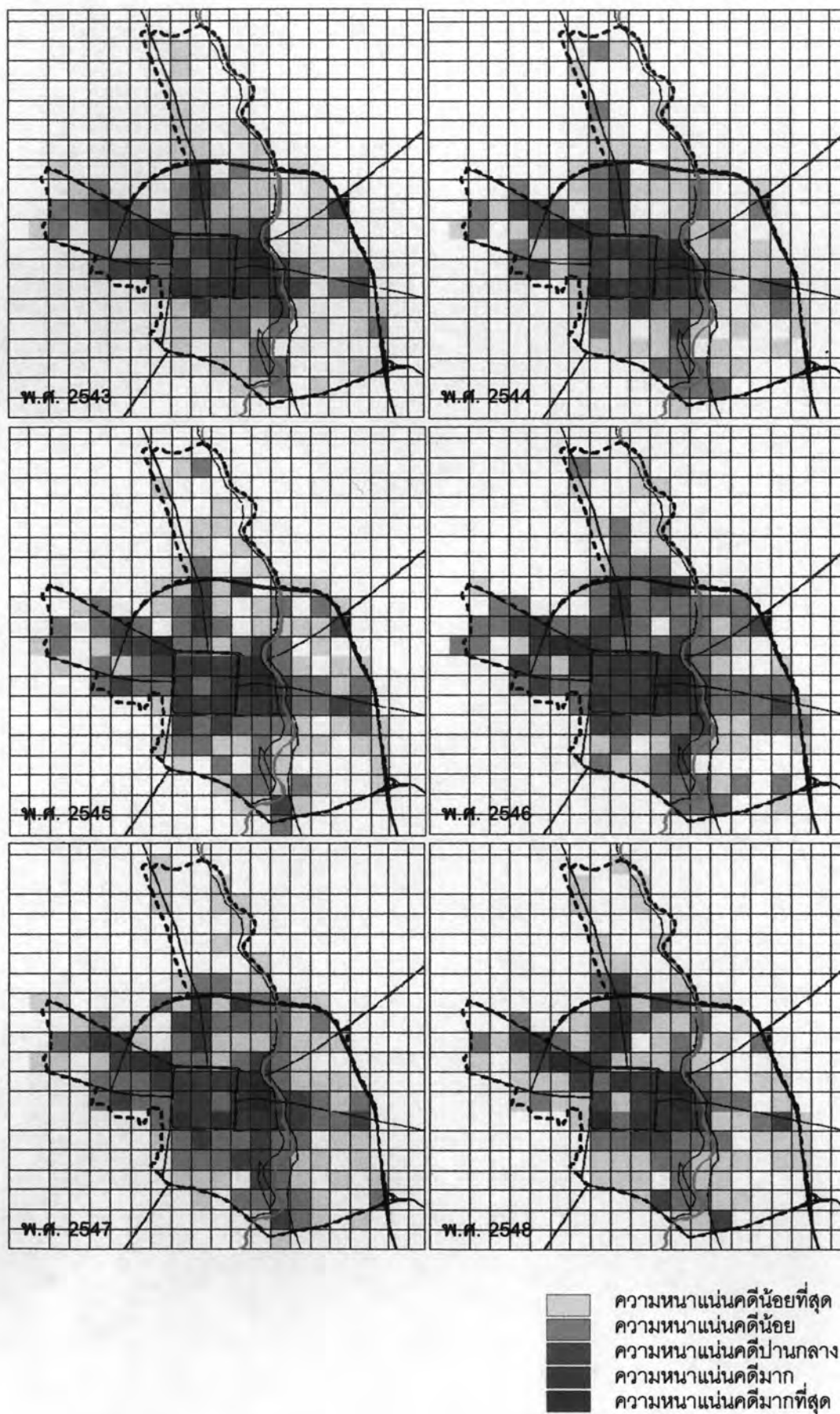
ต่อมาในปี พ.ศ.2547 มีความหนาแน่นของคดี 23 คดีต่อตารางกิโลเมตร พื้นที่ที่มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นหนาแน่นมากที่สุดก็ยังคงเป็นพื้นที่บริเวณย่านตลาดวโรรส ย่านตลาดศิริวัฒนา และห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลสาขากาดสวนแก้ว พื้นที่ที่มีความหนาแน่นคดีมาก ปานกลาง และน้อยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่บริเวณเดิมเช่นเดียวกันกับทุกปีที่ผ่านมา โดยพื้นที่ที่มีความหนาแน่นคดีเพิ่มมากขึ้น คือ พื้นที่ตามแนวถนนเชียงใหม่ - ลำพูน ไปจนถึงบริเวณตลาดหนองหอย

และในปี พ.ศ.2544 มีความหนาแน่นของคดี 25 คดีต่อตารางกิโลเมตร โดยพื้นที่ที่มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นหนาแน่นมากที่สุด ได้แก่ พื้นที่บริเวณย่านตลาดวโรรส ย่านตลาดศิริวัฒนา ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลสาขากาดสวนแก้ว และบริเวณสวนสาธารณะหนองบวหาด สำหรับพื้นที่ที่มีความหนาแน่นคดีมาก ได้แก่ พื้นที่ย่านตลาดประตูเชียงใหม่ ตลาดประตูท่าแพ วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ ศูนย์การค้า ซี.เอ็ม.คอมพิวเตอร์พลาซ่า ห้างริมปิงซูเปอร์สโตร์สาขาแก้วนคร และบริเวณถนนนิมมานเหมินท์ และยังพบว่าพื้นที่เพิ่มมากขึ้นบริเวณถนนสายสำคัญ เช่น ถนนโชตนา ถนนเชียงใหม่แลนด์

ตาราง 4.4 ความหนาแน่นของการเกิดคดีอาชญากรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ รายปี

พ.ศ.	จำนวนคดี (คดี)	ความหนาแน่นคดี (คดี/ตารางกิโลเมตร)
2543	706	18
2544	760	19
2545	795	20
2546	873	22
2547	925	23
2548	978	25
รวม	5,037	125

ที่มา: คำนวณจากโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

รูป 4.4 ความหนาแน่นคติอาชญากรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ปี พ.ศ.2543 - 2548

4.4 ประเภทของคดีอาชญากรรม

ช่วงปี พ.ศ.2543 – 2548 คดีที่เกิดมากที่สุดเ็นเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ คือ คดีลักทรัพย์ รองลงมาเป็นคดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์ คดีชิงทรัพย์ คดีโจรกรรมรถยนต์ คดีชิงทรัพย์ และ คดีปล้นทรัพย์ ตามลำดับ (ตาราง 4.5)

ตาราง 4.5 จำนวนคดีอาชญากรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่รายประเภทคดีและรายปี

ประเภทคดี	จำนวนคดี (คดี)						รวม
	พ.ศ. 2543	พ.ศ. 2544	พ.ศ. 2545	พ.ศ. 2546	พ.ศ. 2547	พ.ศ. 2548	
ลักทรัพย์	385	403	414	433	465	484	2,584
ชิงทรัพย์	50	54	51	59	63	55	332
ชิงทรัพย์	11	5	12	8	11	10	57
ปล้นทรัพย์	3	4	4	5	8	6	30
โจรกรรมรถจักรยานยนต์	242	276	293	349	355	398	1,913
โจรกรรมรถยนต์	15	18	21	19	23	25	121
รวม	706	760	795	873	925	978	5,037

ที่มา : ดัดแปลงจากสมุดสารบบคดีอาญาประจำสถานีตำรวจในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ตาราง 4.6 รูปแบบการกระจายตัวและความหนาแน่นคดีของอาชญากรรม รายประเภทคดี

ประเภทคดี	อัตราส่วนระหว่าง ค่าเฉลี่ยกับ ความแปรปรวน	รูปแบบ การกระจายตัวทางพื้นที่	ความหนาแน่นคดี (คดี/ตร.กม.)
ลักทรัพย์	7.50	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม	65
ชิงทรัพย์	6.48	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม	9
ชิงทรัพย์	5.32	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม	2
ปล้นทรัพย์	1.00	กระจายตัวแบบไม่แน่นอน	1
โจรกรรมรถจักรยานยนต์	8.01	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม	48
โจรกรรมรถยนต์	4.63	กระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม	4

ที่มา: คำนวณจากโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

4.4.1 คดีลักทรัพย์

ปี พ.ศ.2543 - 2548 คดีลักทรัพย์เป็นประเภทคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยมีคดีลักทรัพย์เกิดขึ้นทั้งหมด จำนวน 2,584 คดี (ตาราง 4.5) เฉลี่ยแล้วมีคดีลักทรัพย์เกิดขึ้นปีละ 431 คดี ปี พ.ศ.2548 เป็นปีที่มีคดีลักทรัพย์เกิดขึ้นมากที่สุด จำนวน 484 คดี และปี พ.ศ.2543 เป็นปีที่มีคดีลักทรัพย์เกิดขึ้นน้อยที่สุด จำนวน 385 คดี และมีแนวโน้มของการเกิดคดีลักทรัพย์เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ปี

ในด้านการกระจายตัวของคดีลักทรัพย์ เมื่อนำตำแหน่งสถานที่เกิดเหตุมาแสดงบนแผนที่ (รูป 4.5) และวัดการกระจายตัวของสถานที่เกิดเหตุนั้น ทำให้ได้ค่าอัตราส่วนระหว่างค่าเฉลี่ยกับความแปรปรวน เท่ากับ 6.48 (ตาราง 4.6) หมายความว่า คดีชิงทรัพย์มีลักษณะการกระจายตัวเป็นแบบเกาะกลุ่มกัน โดยมีการรวมกลุ่มกันหนาแน่นบริเวณพื้นที่ทางด้านตะวันออกของคูเมือง ย่านถนนช้างม้อย ถนนท่าแพ ถนนช้างคลาน ถนนวิชยานนท์ และยังปรากฏพื้นที่ที่มีคดีลักทรัพย์เกาะกลุ่มกันหนาแน่นมากอีก 3 บริเวณ ได้แก่ พื้นที่ทางด้านเหนือของคูเมืองขึ้นไปตามถนนช้างเผือก ซึ่งเป็นพื้นที่ย่านตลาดศิริวัฒนา ห้างริมปิ๊งซูเปอร์มาร์เก็ตสาขาโชตนา พื้นที่ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือของคูเมือง เป็นพื้นที่บริเวณห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลสาขาภาคสวนแก้วขึ้นไปจนถึงพื้นที่บริเวณถนนนิมมานเหมินท์ และพื้นที่ส่วนใหญ่ภายในบริเวณคูเมืองก็มีคดีลักทรัพย์เกาะกลุ่มกันเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังพบว่ามีการกระจายตัวของคดีไปตามถนนที่มุ่งออกไปสู่เขตชานเมือง ได้แก่ ถนนห้วยแก้ว ถนนช้างเผือก ถนนโชตนา ถนนแก้ววรัรัฐ ถนนเจริญเมือง ถนนเชียงใหม่ - ลำพูน และถนนสุเทพ

สำหรับความหนาแน่นของคดีลักทรัพย์ มีค่าเท่ากับ 65 คดีต่อตารางกิโลเมตร เมื่อแสดงลงบนแผนที่ (รูป 4.5) พบว่า พื้นที่ที่มีความหนาแน่นของคดีลักทรัพย์มากที่สุด มี 3 บริเวณ ประกอบด้วย พื้นที่ที่หนึ่งตั้งแต่บริเวณลานอเนกประสงค์ประตูท่าแพ ย่านการค้าไนท์บาซาร์ และต่อเนื่องไปจนถึงย่านตลาดวโรรส พื้นที่ที่สองบริเวณย่านตลาดประตูเชียงใหม่ และพื้นที่ที่สามบริเวณสวนสาธารณะหนองบวกหาด ซึ่งล้วนแล้วเป็นพื้นที่ที่อยู่บริเวณใจกลางของเมือง รองลงมา เป็นพื้นที่บริเวณห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลสาขาภาคสวนแก้ว ย่านตลาดศิริวัฒนา พื้นที่บริเวณถนนอินทวโรรส ถนนสิทธิวงศ์ และถนนลอยเคราะห์ ส่วนบริเวณที่มีความหนาแน่นของคดีปานกลาง ได้แก่ พื้นที่ส่วนใหญ่ภายในบริเวณคูเมือง พื้นที่บริเวณถนนซูเปอร์ไฮเวย์เชียงใหม่ - ลำปาง ที่อยู่ทางด้านเหนือของคูเมือง พื้นที่บริเวณถนนสุเทพ ถนนนิมมานเหมินท์ ถนนช้างคลาน ถนนวัวลาย ถนนช้างคลาน และถนนวังสิงห์คำ ส่วนพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของคดีน้อยจะกระจายออกจากพื้นที่ใจกลางเมือง และจะลดลงเมื่อห่างจากใจกลางเมืองมากขึ้น

4.4.2 คดีวังราวทรัพย์

ปี พ.ศ.2543 – 2548 ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีคดีวังราวทรัพย์เกิดขึ้นทั้งหมด จำนวน 332 คดี (ตาราง 4.5) แนวโน้มของการเกิดคดีวังราวทรัพย์ค่อนข้างคงที่และสม่ำเสมอในทุก ๆ ปี โดยปี พ.ศ.2543 เป็นปีที่มีคดีวังราวทรัพย์เกิดขึ้นน้อยที่สุด จำนวน 50 คดี ต่อมาเพิ่มขึ้นเป็น 54 คดี ในปี พ.ศ.2544 จากนั้นลดจำนวนลงเหลือ 51 คดี ในปี พ.ศ.2545 สำหรับปี พ.ศ.2546 เกิดคดีวังราวทรัพย์เพิ่มมากขึ้นเป็น 59 คดี และเพิ่มขึ้นถึง 63 คดี ในปี พ.ศ.2547 ซึ่งเป็นปีที่มีคดีวังราวทรัพย์เกิดขึ้นมากที่สุด และในปี พ.ศ.2548 มีคดีเกิดขึ้นลดลงเหลือเพียง 55 คดี เฉลี่ยแล้วมีคดีวังราวทรัพย์เกิดขึ้นปีละ 55 คดี

ในด้านการกระจายตัวของคดีวังราวทรัพย์ เมื่อนำตำแหน่งสถานที่เกิดเหตุมาแสดงบนแผนที่ (รูป 4.6) และวัดการกระจายตัวของสถานที่เกิดเหตุนั้น ทำให้ได้ค่าอัตราส่วนระหว่างค่าเฉลี่ยกับความแปรปรวน เท่ากับ 7.50 (ตาราง 4.6) หมายความว่า คดีวังราวทรัพย์มีลักษณะการกระจายตัวเป็นแบบเกาะกลุ่มกัน โดยมีการรวมกลุ่มกันหนาแน่นอย่างเห็นได้ชัดในสองพื้นที่ ได้แก่ บริเวณพื้นที่ทางด้านตะวันออกของคูเมือง โดยเฉพาะถนนช้างม้อย ถนนท่าแพ และบริเวณทางด้านเหนือของคูเมือง ในส่วนของถนนช้างเผือกไปจนถึงถนนชูปเปอร์ไฮเวย์เชียงใหม่ – ลำปาง และยังพบกระจายตัวภายในเขตคูเมือง บริเวณถนนราชภาคินัย ถนนเวียงแก้ว นอกเหนือจากนั้นก็ มีลักษณะกระจายไปตามแนวถนนสายสำคัญ ๆ ได้แก่ ถนนห้วยแก้ว ถนนเชียงใหม่ – ลำพูน ถนนเจริญเมือง ถนนแก้ววรัสุ เมื่อเรียงลำดับจำนวนในการเกิดคดีวังราวทรัพย์ พบว่าเกิดขึ้นบนถนนท่าแพมากที่สุด จำนวน 16 ครั้ง ถนนช้างเผือก จำนวน 14 ครั้ง และถนนช้างม้อย จำนวน 9 ครั้ง ส่วนถนนอื่น ๆ นั้นมีจำนวนในการเกิดคดีที่ค่อนข้างใกล้เคียงกัน คือ 2 – 3 ครั้ง ในรอบ 5 ปี

สำหรับความหนาแน่นของคดีวังราวทรัพย์ มีค่าเท่ากับ 9 คดีต่อตารางกิโลเมตร เมื่อแสดงลงบนแผนที่ (รูป 4.6) พบว่า พื้นที่ที่มีความหนาแน่นของคดีวังราวทรัพย์มากที่สุด คือ พื้นที่ย่านพาณิชย์กรรมตั้งแต่ย่านการค้าไนท์บาซาร์ รองลงมาเป็นพื้นที่บริเวณย่านตลาดศิริวัฒนา และย่านประตูท่าแพ ส่วนบริเวณที่มีความหนาแน่นของคดีปานกลาง ได้แก่ พื้นที่บริเวณสวนสาธารณะหนองบวหาด ย่านตลาดประตูเชียงใหม่ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลสาขากาดสวนแก้ว ศูนย์การค้า ซี.เอ็ม.คอมพิวเตอร์พลาซ่า ตลาดหนองหอย และห้างริมปิงชูปเปอร์ไฮเวย์สาขาก้าววรัสุ ส่วนพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของคดีน้อยจะกระจายอยู่ทั่วไปตามถนนสายสำคัญต่าง ๆ ของเมือง ได้แก่ ถนนนิมมานเหมินท์ ถนนศรีภูมิ ถนนศรีดอนไชย ถนนระแกง ถนนทิพย์เนตร ถนนวัวลาย ถนนแก้ววรัสุ และถนนเจริญเมือง

4.4.3 คดีชิงทรัพย์

ปี พ.ศ.2543 – 2548 คดีชิงทรัพย์เป็นประเภทคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นค่อนข้างน้อยในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยมีคดีชิงทรัพย์เกิดขึ้นทั้งหมด จำนวน 57 คดี (ตาราง 4.5) เฉลี่ยแล้วมีคดีลักทรัพย์เกิดขึ้นปีละ 10 คดี ปี พ.ศ.2545 เป็นปีที่มีคดีชิงทรัพย์เกิดขึ้นมากที่สุด จำนวน 12 คดี และปี พ.ศ.2544 เป็นปีที่มีคดีชิงทรัพย์เกิดขึ้นน้อยที่สุด จำนวน 5 คดี และมีแนวโน้มของการเกิดคดีชิงทรัพย์ค่อนข้างสม่ำเสมอและคงที่ในทุก ๆ ปี

ในด้านการกระจายตัวของคดีชิงทรัพย์ เมื่อนำตำแหน่งสถานที่เกิดเหตุมาแสดงบนแผนที่ (รูป 4.7) และวัดการกระจายตัวของสถานที่เกิดเหตุนั้น ทำให้ได้ค่าอัตราส่วนระหว่างค่าเฉลี่ยกับความแปรปรวน เท่ากับ 5.32 มีลักษณะการกระจายตัวเป็นแบบเกาะกลุ่มกัน และความหนาแน่นของคดีชิงทรัพย์ มีค่าเท่ากับ 2 คดีต่อตารางกิโลเมตร (ตาราง 4.6) พื้นที่ที่เกิดคดีชิงทรัพย์หนาแน่นมากที่สุด คือ บริเวณตลาดเมืองใหม่ รองลงมา คือ ตลาดวโรรส ย่านประตูท่าแพ และพื้นที่บริเวณจุดตัดของถนนชูปเปอร์ไฮเวย์เชียงใหม่ – ลำปาง กับถนนช้างเผือก ส่วนพื้นที่ที่เกิดคดีชิงทรัพย์ปานกลาง ได้แก่ พื้นที่บริเวณถนนพระปกเกล้า และถนนสุเทพ

4.4.4 คดีปล้นทรัพย์

ปี พ.ศ.2543 – 2548 คดีปล้นทรัพย์เป็นประเภทคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นน้อยที่สุดในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยมีคดีปล้นทรัพย์เกิดขึ้นทั้งหมด จำนวน 30 คดี (ตาราง 4.5) เฉลี่ยแล้วมีคดีลักทรัพย์เกิดขึ้นปีละ 5 คดี แนวโน้มของการเกิดคดีปล้นทรัพย์เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในทุก ๆ ปี ซึ่งในปี พ.ศ.2543 เป็นปีที่มีคดีปล้นทรัพย์เกิดขึ้นน้อยที่สุด จำนวน 3 คดี และปี พ.ศ.2543 เป็นปีที่มีคดีปล้นทรัพย์เกิดขึ้นมากที่สุด จำนวน 6 คดี

เมื่อวัดการกระจายตัวของคดีปล้นทรัพย์ และนำตำแหน่งสถานที่เกิดเหตุมาแสดงบนแผนที่ (รูป 4.8) ทำให้ได้ค่าอัตราส่วนระหว่างค่าเฉลี่ยกับความแปรปรวน เท่ากับ 1.00 (ตาราง 4.6) หมายความว่า คดีชิงทรัพย์มีลักษณะการกระจายตัวเป็นแบบไม่แน่นอน เนื่องจากเป็นคดีที่เกิดขึ้นน้อย และตำแหน่งสถานที่เกิดเหตุจะกระจายตัวอยู่อย่างทั่วไปทั้งพื้นที่ ไม่เกาะกลุ่มกันอย่างชัดเจน โดยมีความหนาแน่นของคดีเพียง 1 คดีต่อตารางกิโลเมตร พื้นที่ที่มีความหนาแน่นของคดีมากที่สุด คือ บริเวณพื้นที่ที่อยู่ต่อเนื่องระหว่างตลาดวโรรสกับตลาดเมืองใหม่ บนถนนวิชัยานนท์ มีคดีปล้นทรัพย์ เกิดขึ้น 6 ครั้ง ในรอบ 5 ปี และบริเวณย่านตลาดหนองหอย ถนนเชียงใหม่ - ลำพูน จำนวน 2 ครั้ง ในรอบ 5 ปี ส่วนพื้นที่เกิดเหตุอื่น ๆ เกิดคดีเพียงพื้นที่ละ 1 ครั้ง ในรอบ 5 ปี

4.4.5 คติโจรกรรมรถจักรยานยนต์

ในช่วงปี พ.ศ.2543 - 2548 คติโจรกรรมรถจักรยานยนต์เป็นประเภทคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมากเป็นอันดับสองรองจากคดีลักทรัพย์ โดยมีคติโจรกรรมรถจักรยานยนต์เกิดขึ้นทั้งหมดจำนวน 1,913 คดี (ตาราง 4.5) แนวโน้มของการเกิดคดีเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ปี ปี พ.ศ.2543 เป็นปีที่มีคดีลักทรัพย์เกิดขึ้นน้อยที่สุด จำนวน 242 คดี และปี พ.ศ.2548 เป็นปีที่มีคดีลักทรัพย์เกิดขึ้นมากที่สุด จำนวน 398 คดี เฉลี่ยแล้วมีคดีลักทรัพย์เกิดขึ้นปีละ 319 คดี

ในด้านการกระจายตัวของคติโจรกรรมรถจักรยานยนต์ เมื่อนำตำแหน่งสถานที่เกิดเหตุมาแสดงบนแผนที่ (รูป 4.9) และวัดการกระจายตัวของสถานที่เกิดเหตุนั้น ทำให้ได้ค่าอัตราส่วนระหว่างค่าเฉลี่ยกับความแปรปรวน เท่ากับ 8.01 (ตาราง 4.6) หมายความว่า ตำแหน่งสถานที่เกิดคดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์มีการเกาะกลุ่มกันอย่างเห็นได้ชัด สถานที่เกิดเหตุส่วนใหญ่เกาะกลุ่มอย่างมากในบริเวณใจกลางเมือง และกระจายตัวไปตามถนนต่าง ๆ ที่มุ่งออกไปสูรรอบนอกของเมือง บริเวณเหล่านั้น ได้แก่ บริเวณประตูท่าแพไปจนถึงย่านตลาดวโรรส พื้นที่ย่านตลาดศิริวัฒนา และพื้นที่บริเวณห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลสาขากาดสวนแก้วขึ้นไปจนถึงบริเวณถนนนิมมานเหมินท์ นอกจากนี้ยังกระจายตัวไปตามริมถนนสายสำคัญต่าง ๆ ของเมือง โดยในช่วง 5 ปี ถนนที่มีคติโจรกรรมรถจักรยานยนต์มากที่สุด คือ ถนนห้วยแก้ว จำนวน 43 ครั้ง รองลงมาคือ ถนนคชสาร จำนวน 35 ครั้ง ถนนเวียงแก้ว จำนวน 29 ครั้ง และถนนช้างเผือก จำนวน 28 ครั้ง

ความหนาแน่นของคติโจรกรรมรถจักรยานยนต์ มีค่าเท่ากับ 48 คดีต่อตารางกิโลเมตร เมื่อแสดงลงบนแผนที่ (รูป 4.9) พบว่า พื้นที่ที่มีความหนาแน่นของคติโจรกรรมรถจักรยานยนต์มากที่สุด มี 2 บริเวณ ได้แก่ พื้นที่โดยรอบบริเวณห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลสาขากาดสวนแก้ว ประกอบด้วยพื้นที่ของตลาดรินคำ พื้นที่ย่านถนนนิมมานเหมินท์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และพื้นที่โดยรอบย่านตลาดศิริวัฒนา ประกอบด้วยพื้นที่ของห้างริมปิงซูเปอร์มาร์เก็ตสาขาโชตนา พื้นที่ย่านถนนหัดดีเสวี และพื้นที่บริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏจังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่ที่มีความหนาแน่นของคดีมากรองลงมาเป็นพื้นที่บริเวณทางด้านตะวันออกของคูเมือง ตามแนวของถนนคชสาร พื้นที่ที่อยู่โดยรอบบริเวณตลาดวโรรส พื้นที่บริเวณสวนสาธารณะหนองบวกวาด บริเวณวิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ บริเวณตลาดประตูเชียงใหม่ บริเวณโรงพยาบาลรวมแพทย์ บริเวณตลาดคำเที่ยง สำหรับพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของคติโจรกรรมรถจักรยานยนต์น้อยนั้นจะกระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่ถัดจากบริเวณที่มีความหนาแน่นของคดีสูง

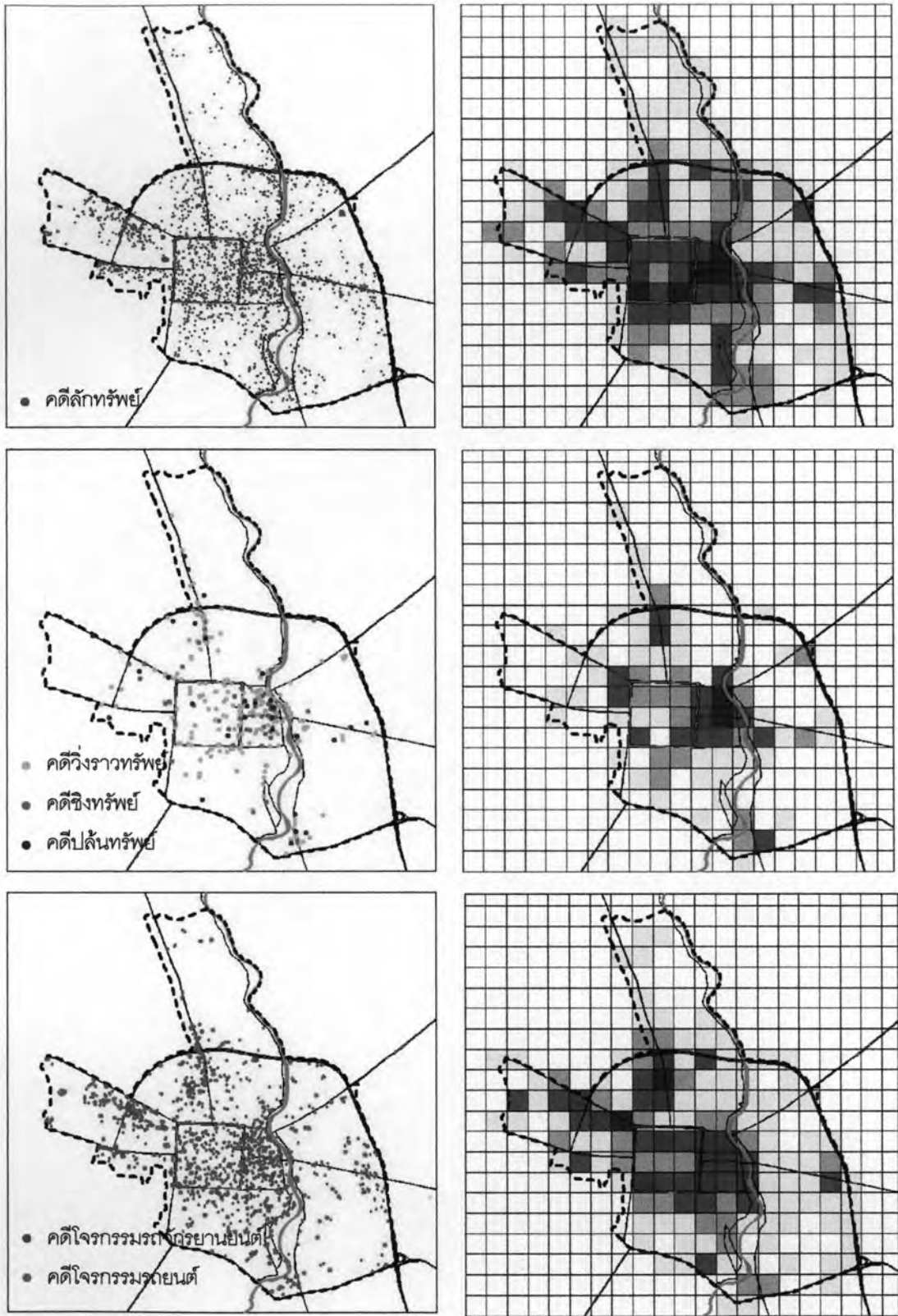
4.4.6 คดีโจรกรรมรถยนต์

ในปี พ.ศ.2543 - 2548 เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีคดีโจรกรรมรถยนต์เกิดขึ้นทั้งหมดจำนวน 121 คดี (ตาราง 4.5) แนวโน้มของการเกิดคดีโจรกรรมรถยนต์ค่อนข้างสม่ำเสมอและคงที่ในทุก ๆ ปี โดยเฉลี่ยแล้วมีคดีโจรกรรมรถยนต์เกิดขึ้นปีละ 20 คดี สำหรับปี พ.ศ.2548 เป็นปีที่มีคดีโจรกรรมรถยนต์เกิดขึ้นมากที่สุด จำนวน 25 คดี และปี พ.ศ.2543 เป็นปีที่มีคดีโจรกรรมรถยนต์เกิดขึ้นน้อยที่สุด จำนวน 15 คดี

ในด้านการกระจายตัวของคดีโจรกรรมรถยนต์ เมื่อนำตำแหน่งสถานที่เกิดเหตุมาแสดงบนแผนที่ (รูป 4.10) และวัดการกระจายตัวของสถานที่เกิดเหตุนั้น ทำให้ได้ค่าอัตราส่วนระหว่างค่าเฉลี่ยกับความแปรปรวน เท่ากับ 4.63 มีลักษณะการกระจายตัวเป็นแบบเกาะกลุ่มกัน และความหนาแน่นของคดีโจรกรรมรถยนต์ มีค่าเท่ากับ 4 คดีต่อตารางกิโลเมตร (ตาราง 4.6) พื้นที่ที่เกิดคดีโจรกรรมรถยนต์หนาแน่นมากที่สุด คือ บริเวณย่านการค้าไนท์บาซาร์ รองลงมาเป็นพื้นที่ย่านตลาดศิริวัฒนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลสาขากาดสวนแก้ว พื้นที่ที่มีคดีหนาแน่นปานกลาง ได้แก่ พื้นที่ทางด้านตะวันตกของคูเมือง บริเวณถนนอาร์ักษ์ นอกจากนี้กระจายอยู่อย่างหลวม ๆ ทั่วทั้งพื้นที่

จากข้อมูลดังกล่าว พบว่า คดีที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่มีจำนวนดีมากกว่าคดีอื่น ๆ ได้แก่ คดีลักทรัพย์ และคดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์ เนื่องจากทั้งสองเป็นคดีที่ส่วนใหญ่แล้วการลงมือกระทำการอาชญากรรมไม่ต้องเผชิญหน้ากับเจ้าของทรัพย์โดยตรง ความเสี่ยงต่อการถูกจับกุมจึงมีน้อยกว่าการลงมือก่อคดีชิงทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ ส่วนคดีโจรกรรมรถยนต์ก็พบว่ามีจำนวนน้อย เนื่องจากการลงมือกระทำการ และการหลบหนีทำได้ยากกว่าคดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์

ในด้านการกระจายตัวและความหนาแน่นของคดี พบว่า คดีทุกประเภทมีรูปแบบการกระจายตัวแบบเกาะกลุ่มกัน คือ มีการกระจุกตัวกันในพื้นที่บริเวณใดบริเวณหนึ่งอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะพื้นที่ทางด้านตะวันออกของคูเมือง บริเวณประตูท่าแพครอบคลุมไปจนถึงพื้นที่บริเวณตลาดวโรรส พื้นที่ทางด้านเหนือของคูเมือง บริเวณย่านตลาดศิริวัฒนา และพื้นที่ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือของคูเมือง บริเวณห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลสาขากาดสวนแก้วครอบคลุมไปจนถึงพื้นที่บริเวณถนนนิมมานเหมินท์ ยกเว้นคดีปล้นทรัพย์เพียงคดีเดียวที่มีรูปแบบการกระจายตัวเป็นแบบไม่แน่นอน ซึ่งเป็นคดีที่เกิดขึ้นน้อยที่สุดในรอบ 5 ปี โดยมีตำแหน่งสถานที่เกิดเหตุกระจายตัวอยู่ตามสถานที่สำคัญทั่วไปของเมือง

การกระจายตัวของคดีอาชญากรรม

ความหนาแน่นของคดีอาชญากรรม

รูป 4.5 การกระจายตัวและความหนาแน่นคดีอาชญากรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ รายคดี

4.5 ช่วงเวลาการเกิดอาชญากรรม

การศึกษาช่วงเวลาในการเกิดอาชญากรรม แบ่งเวลาเกิดเหตุออกเป็น 4 ช่วงเวลา ตามความสว่าง - ความมืดของพื้นที่ และการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ ประกอบด้วยช่วงเวลากลางวัน ได้แก่ เวลา 06.01 - 12.00 น. และเวลา 12.01 - 18.00 น. และช่วงเวลากลางคืน ได้แก่ เวลา 18.01 - 24.00 น. และเวลา 00.01 - 06.00 น.

จากคดีอาชญากรรมทั้งหมดที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ในช่วงปี พ.ศ.2543 - 2548 มีจำนวน 5,037 คดี เป็นคดีที่เกิดในช่วงเวลากลางวัน (06.01 - 18.00 น.) จำนวน 2,595 คดี คิดเป็นร้อยละ 52 ของจำนวนคดีทั้งหมดที่เกิดขึ้น และช่วงเวลากลางคืน (18.01 - 24.00 น.) จำนวน 2,442 คดี คิดเป็นร้อยละ 48 ของจำนวนคดีทั้งหมดที่เกิดขึ้น ดังตาราง 4.7 แสดงว่าการเกิดคดีอาชญากรรมสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งเวลากลางวันและกลางคืน

เมื่อพิจารณารายละเอียดของช่วงเวลาเกิดเหตุ พบว่า เวลาที่เกิดอาชญากรรมมากที่สุด คือ เวลา 18.01 - 24.00 น. จำนวน 2,167 คดี คิดเป็นร้อยละ 48 ของจำนวนคดีทั้งหมดที่เกิดขึ้น รองลงมา คือ เวลา 12.01 - 18.00 น. จำนวน 1,547 คดี คิดเป็นร้อยละ 31 ของจำนวนคดีทั้งหมดที่เกิดขึ้น เวลา 06.01 - 12.00 น. จำนวน 1,048 คดี คิดเป็นร้อยละ 21 ของจำนวนคดีทั้งหมดที่เกิดขึ้น และเวลา 00.01 - 06.00 น. จำนวน 275 คดี คิดเป็นร้อยละ 5 ของจำนวนคดีทั้งหมดที่เกิดขึ้น ตามลำดับ

ตาราง 4.7 จำนวนคดีอาชญากรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่แยกตามเวลาเกิดเหตุ รายละเอียด

ประเภทคดี	เวลาเกิดเหตุ			
	06.01 - 12.00 น.	12.01 - 18.00 น.	18.01 - 24.00 น.	00.01 - 06.00 น.
ลักทรัพย์	559	844	1,094	85
ชิงทรัพย์	123	158	51	0
ชิงทรัพย์	11	29	17	0
ปล้นทรัพย์	6	14	12	0
โจรกรรมรถจักรยานยนต์	328	477	941	167
โจรกรรมรถยนต์	21	25	52	23
รวม	1,048	1,547	2,167	275

ที่มา : ดัดแปลงจากสมุดสารบบคดีอาญาประจำสถานีตำรวจในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

คดีลักทรัพย์ เกิดขึ้นในช่วงเวลากลางวัน จำนวน 1,403 คดี เวลากลางคืน จำนวน 1,179 คดี โดยเกิดขึ้นมากที่สุด ในเวลา 18.01 – 24.00 น. จำนวน 1,094 คดี รองลงมา เวลา 12.01 – 18.00 น. จำนวน 844 คดี เวลา 06.01 – 12.00 น. จำนวน 559 คดี และเวลา 00.01 – 06.00 น. จำนวน 85 คดี

คดีชิงทรัพย์ เกิดขึ้นในช่วงเวลากลางวัน จำนวน 281 คดี เวลากลางคืน จำนวน 51 คดี โดยเกิดขึ้นมากที่สุด ในเวลา 12.01 – 18.00 น. จำนวน 158 คดี รองลงมา เวลา 06.01 – 12.00 น. จำนวน 123 คดี และเวลา 18.01 – 24.00 น. จำนวน 51 คดี

คดีชิงทรัพย์ เกิดขึ้นในช่วงเวลากลางวัน จำนวน 40 คดี เวลากลางคืน จำนวน 17 คดี โดยเกิดขึ้นมากที่สุด ในเวลา 12.01 – 18.00 น. จำนวน 29 คดี รองลงมา เวลา 18.01 – 24.00 น. จำนวน 17 คดี และ เวลา 06.01 – 12.00 น. จำนวน 11 คดี

คดีปล้นทรัพย์ เกิดขึ้นในช่วงเวลากลางวัน จำนวน 20 คดี เวลากลางคืน จำนวน 12 คดี โดยเกิดขึ้นมากที่สุด ในเวลา 12.01 – 18.00 น. จำนวน 14 คดี รองลงมา เวลา 18.01 – 24.00 น. จำนวน 12 คดี และ เวลา 06.01 – 12.00 น. จำนวน 6 คดี

คดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์ เกิดขึ้นในช่วงเวลากลางคืน จำนวน 1,108 คดี เวลากลางวัน จำนวน 805 คดี โดยเกิดขึ้นมากที่สุด ในเวลา 18.01 – 24.00 น. จำนวน 941 คดี รองลงมา เวลา 12.01 – 18.00 น. จำนวน 477 คดี เวลา 06.01 – 12.00 น. จำนวน 328 คดี และเวลา 00.01 – 06.00 น. จำนวน 167 คดี

ส่วนคดีโจรกรรมรถยนต์ เกิดขึ้นในช่วงเวลาเวลากลางคืน จำนวน 75 คดี กลางวัน จำนวน 46 คดี โดยเกิดขึ้นมากที่สุด ในเวลา 18.01 – 24.00 น. จำนวน 52 คดี เวลา 12.01 – 18.00 น. จำนวน 25 คดี เวลา 00.01 – 06.00 น. จำนวน 23 คดี และเวลา 06.01 – 12.00 น. จำนวน 21 คดี

สรุปแล้ว พบว่า คดีที่เกิดขึ้นในช่วงเวลากลางวันมากกว่าเวลากลางคืน ได้แก่ คดีลักทรัพย์ คดีชิงทรัพย์ คดีชิงทรัพย์ และคดีปล้นทรัพย์ ซึ่งทุกประเภทคดีมีคดีเกิดขึ้นเวลา 12.01 – 18.00 น. มากกว่าเวลา 06.01 – 12.00 น. เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ประชาชนส่วนใหญ่ไปทำงานไม่อยู่ในที่พักอาศัยจึงมีโอกาสทำการลักทรัพย์ได้ง่าย ซึ่งประชาชนจะออกมาทำกิจกรรมในพื้นที่ต่าง ๆ จึงทำให้เกิดความพลุกพล่านในพื้นที่เหล่านั้น จึงมีโอกาสก่อกดีชิงทรัพย์ คดีชิงทรัพย์ และคดีปล้นทรัพย์ และอาศัยความพลุกพล่านทำการหลบหนีได้ง่าย

สำหรับคดีที่เกิดขึ้นช่วงเวลากลางคืนมากกว่าเวลากลางวัน ได้แก่ คดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์ และคดีโจรกรรมรถยนต์ แสดงว่าแสงสว่างเป็นปัจจัยสำคัญในการเกิดคดีสองประเภทนี้ โดยจะเกิดขึ้นในเวลา 18.01 – 24.00 น.มากกว่าเวลา 00.01 – 06.00 น.

4.6 พื้นที่ที่เกิดอาชญากรรมซ้ำซาก

เมื่อพิจารณาพื้นที่ที่เกิดคดีอาชญากรรม ด้วยการจำแนกตามประเภทการใช้ที่ดินในพื้นที่เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ในด้านจำนวนคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้น ช่วงปี พ.ศ.2543 - 2548 (ตาราง 4.8) พบว่า การใช้ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมมีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นมากที่สุด จำนวน 2,387 คดี รองลงมาเป็นการใช้ที่ดินประเภทที่พักอาศัย จำนวน 1,660 คดี สถาบันการศึกษา จำนวน 318 คดี สถาบันราชการ จำนวน 247 คดี นันทนาการ จำนวน 138 คดี สถาบันศาสนา จำนวน 137 คดี อุตสาหกรรม จำนวน 83 คดี และเกษตรกรรมและที่โล่ง จำนวน 67 คดี ตามลำดับ

แต่เนื่องจากประเภทการใช้ที่ดินในแต่ละประเภทมีพื้นที่ไม่เท่ากัน จึงปรับข้อมูลขนาดพื้นที่ให้เท่ากัน เพื่อหาความหนาแน่นของคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตรของแต่ละประเภทการใช้ที่ดิน (ตาราง 4.9) พบว่า อาชญากรรมเกิดขึ้นในพื้นที่ประเภทพาณิชยกรรมมากที่สุด มีจำนวน 367 คดีต่อตารางกิโลเมตร รองลงมาเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม จำนวน 170 คดีต่อตารางกิโลเมตร สถาบันศาสนา จำนวน 168 คดีต่อตารางกิโลเมตร นันทนาการ จำนวน 136 คดีต่อตารางกิโลเมตร สถาบันการศึกษา จำนวน 122 คดีต่อตารางกิโลเมตร สถาบันราชการ จำนวน 109 คดีต่อตารางกิโลเมตร ที่พักอาศัย จำนวน 86 คดีต่อตารางกิโลเมตร และเกษตรกรรมและที่โล่ง จำนวน 10 คดีต่อตารางกิโลเมตร ตามลำดับ

โดยคดีลักทรัพย์ เกิดขึ้นในการใช้ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมมากที่สุด มีจำนวน 198 คดีต่อตารางกิโลเมตร รองลงมาเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา จำนวน 74 คดีต่อตารางกิโลเมตร นันทนาการ จำนวน 53 คดีต่อตารางกิโลเมตร ที่พักอาศัยและอุตสาหกรรม มีจำนวนเท่ากันประเภทละ 51 คดีต่อตารางกิโลเมตร สถาบันราชการ จำนวน 40 คดีต่อตารางกิโลเมตร สถาบันการศึกษา จำนวน 25 คดีต่อตารางกิโลเมตร เกษตรกรรมและที่โล่ง จำนวน 5 คดีต่อตารางกิโลเมตร ตามลำดับ

คดีชิงทรัพย์ เกิดขึ้นในการใช้ที่ดินประเภทสถาบันศาสนามากที่สุด จำนวน 44 คดีต่อตารางกิโลเมตร โดยมีเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยว รองลงมาเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม จำนวน 29 คดีต่อตารางกิโลเมตร นันทนาการ จำนวน 27 คดีต่อตารางกิโลเมตร สถาบันราชการ จำนวน 19 คดีต่อตารางกิโลเมตร อุตสาหกรรม จำนวน 9 คดีต่อตารางกิโลเมตร สถาบันการศึกษา จำนวน 4 คดีต่อตารางกิโลเมตร และที่พักอาศัย จำนวน 2 คดีต่อตารางกิโลเมตร ตามลำดับ โดยไม่พบว่ามีกรณีเกิดคดีชิงทรัพย์ในการใช้ที่ดินประเภทเกษตรกรรมและที่โล่ง

คดีชิงทรัพย์ เกิดขึ้นในการใช้ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมมากที่สุด จำนวน 6 คดีต่อตารางกิโลเมตร รองลงมาเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา จำนวน 4 คดีต่อตารางกิโลเมตร อุตสาหกรรมและสถาบันการศึกษา มีจำนวนเท่ากันประเภทละ 2 คดีต่อตารางกิโลเมตร สำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทที่พักอาศัย สถาบันราชการ นันทนาการ และเกษตรกรรมและที่โล่ง เกิดขึ้นประเภทละ 1 คดีต่อตารางกิโลเมตร

คดีปล้นทรัพย์ เกิดขึ้นในการใช้ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมมากที่สุด จำนวน 7 คดีต่อตารางกิโลเมตร รองลงมาเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม มีจำนวน 3 คดีต่อตารางกิโลเมตร ที่พักอาศัย และเกษตรกรรมและที่โล่งมีจำนวนเท่ากันโดยมีคดีเกิดขึ้นประเภทละ 1 คดีต่อตารางกิโลเมตร ส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทสถาบันราชการ สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา นันทนาการ ไม่พบการเกิดคดีปล้นทรัพย์

สำหรับคดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์ เกิดขึ้นในการใช้ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมมากที่สุด มีจำนวนถึง 122 คดีต่อตารางกิโลเมตร รองลงมาเป็นการใช้ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม จำนวน 96 คดีต่อตารางกิโลเมตร สถาบันการศึกษา จำนวน 87 คดีต่อตารางกิโลเมตร นันทนาการ จำนวน 55 คดีต่อตารางกิโลเมตร สถาบันศาสนา จำนวน 48 คดีต่อตารางกิโลเมตร ที่พักอาศัย จำนวน 33 คดีต่อตารางกิโลเมตร และเกษตรกรรมและที่โล่ง จำนวน 4 คดีต่อตารางกิโลเมตร ตามลำดับ

คดีโจรกรรมรถยนต์ เกิดขึ้นในการใช้ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมมากที่สุด จำนวน 12 คดีต่อตารางกิโลเมตร รองลงมาเป็นการใช้ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม จำนวน 7 คดีต่อตารางกิโลเมตร สถาบันการศึกษา จำนวน 6 คดีต่อตารางกิโลเมตร สถาบันราชการ จำนวน 4 คดีต่อตารางกิโลเมตร สถาบันศาสนา จำนวน 2 คดีต่อตารางกิโลเมตร ที่พักอาศัย และเกษตรกรรมและที่โล่งประเภทละ 1 คดีต่อตารางกิโลเมตร โดยไม่พบการเกิดคดีโจรกรรมรถยนต์ในการใช้ที่ดินประเภทนันทนาการ

จากข้อมูลดังกล่าว สามารถกล่าวได้ว่า การใช้ที่ดินในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดคดีอาชญากรรม ในช่วงปี พ.ศ.2543 - 2548 มากที่สุด คือ การใช้ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม รองลงมาคือ อุตสาหกรรม สถาบันศาสนา นันทนาการ สถาบันการศึกษา สถาบันราชการ และที่พักอาศัย ตามลำดับ ซึ่งล้วนแล้วเป็นพื้นที่ที่มีประชาชนจำนวนมากเข้ามาทำกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ เช่น ทำงาน ซื้อของ พักผ่อน ท่องเที่ยว

ตาราง 4.8 การใช้ที่ดินกับจำนวนคดีรายประเภท ช่วงปี พ.ศ.2543 – 2548

การใช้ที่ดิน	จำนวนคดี (คดี)						
	ลัก ทรัพย์	ชิง ทรัพย์	ชิง ทรัพย์	ปล้น ทรัพย์	โจรกรรม รถจักร- ยานยนต์	โจรกรรม รถยนต์	รวม
ที่พักอาศัย	976	26	10	8	623	17	1,660
พาณิชย์กรรม	1,283	188	34	17	792	73	2,387
อุตสาหกรรม	25	4	1	3	47	3	83
สถาบันราชการ	89	41	1	0	107	9	247
สถาบันการศึกษา	65	10	3	0	225	15	318
สถาบันศาสนา	60	36	3	0	37	1	137
นันทนาการ	54	27	1	0	56	0	138
เกษตรกรรมและที่โล่ง	32	0	4	2	26	3	67
รวม	2,584	332	57	30	1,913	121	5,037

ที่มา: คำนวณจากโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ตาราง 4.9 การใช้ที่ดินกับความหนาแน่นคดีรายประเภท ช่วงปี พ.ศ.2543 – 2548

การใช้ที่ดิน	ความหนาแน่นคดี (คดี/ตร.กม.)						
	ลัก ทรัพย์	ชิง ทรัพย์	ชิง ทรัพย์	ปล้น ทรัพย์	โจรกรรม รถจักร- ยานยนต์	โจรกรรม รถยนต์	รวม
ที่พักอาศัย	51	2	1	1	33	1	86
พาณิชย์กรรม	198	29	6	3	122	12	367
อุตสาหกรรม	51	9	2	7	96	7	170
สถาบันราชการ	40	19	1	0	48	4	109
สถาบันการศึกษา	25	4	2	0	87	6	122
สถาบันศาสนา	74	44	4	0	46	2	168
นันทนาการ	53	27	1	0	55	0	136
เกษตรกรรมและที่โล่ง	5	0	1	1	4	1	10
รวม	65	9	2	1	48	4	126

ที่มา: คำนวณจากโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

เมื่อนำข้อมูลการเกิดคดีอาชญากรรมในช่วงเวลา 5 ปี มาเรียงลำดับตามสถานที่เกิดเหตุ (ตาราง 4.10) พบว่า สถานที่ที่มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นมากที่สุด คือ ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลสาขากาดสวนแก้ว มีคดีโดยรวมทั้งหมด 154 คดี หรือเกิดคดีเฉลี่ย 26 ครั้งต่อปี รองลงมาคือห้างริมปิงซูเปอร์มาร์เก็ตสาขาโชตนา มีคดีโดยรวม 95 คดี หรือเฉลี่ย 16 ครั้งต่อปี และตลาดวโรรส มีคดีโดยรวม 88 คดี หรือเฉลี่ย 15 ครั้งต่อปี เมื่อดูภาพรวมของพื้นที่ที่เกิดอาชญากรรมซ้ำซากทั้งหมดแล้ว พบว่า พื้นที่ที่เกิดอาชญากรรมซ้ำซากส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ย่านพาณิชยกรรมขนาดใหญ่ ได้แก่ ห้างสรรพสินค้า และตลาดสด พื้นที่สถาบันราชการ ได้แก่ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ สถานีขนส่งอาเขต 2 และสถานีรถไฟ พื้นที่สถาบันการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏจังหวัดเชียงใหม่ วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ และพื้นที่นันทนาการ ได้แก่ สวนสาธารณะหนองบวกวาด ซึ่งล้วนแล้วเป็นพื้นที่ที่มีกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้มีความพลุกพล่านของคนมาก การเข้า - ออกพื้นที่ทำได้ง่าย ทำให้การควบคุมดูแลพื้นที่เป็นไปอย่างยากลำบาก

ตาราง 4.10 สถานที่ที่เกิดคดีอาชญากรรมมากที่สุด ในช่วงปี พ.ศ.2543 - 2548

สถานที่เกิดเหตุ	จำนวน (คดี)	จำนวนเฉลี่ย (ครั้ง/ปี)
1. ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล สาขากาดสวนแก้ว	154	26
2. ห้างริมปิงซูเปอร์มาร์เก็ต สาขาโชตนา	95	16
3. ตลาดวโรรส	88	15
4. สวนสาธารณะหนองบวกวาด	71	12
5. ห้างริมปิงซูเปอร์สโตร์ สาขาแก้ววรัฐ	66	11
6. โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่	59	10
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏจังหวัดเชียงใหม่	54	9
8. ตลาดประตูเชียงใหม่	53	9
9. ห้างสรรพสินค้าเทสโก้โลดส์ สาขาคำเที่ยง	51	9
10. วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่	47	8
11. ศูนย์การค้า ซี.เอ็ม. คอมพิวเตอร์ พลาซ่า	43	7
12. สถานีขนส่งอาเขต 2	42	7
13. ตลาดศิริวัฒนา	32	5
14. ตลาดสันป่าข่อย	28	5
15. สถานีรถไฟ	27	5

ที่มา : ดัดแปลงจากสมุดสารบบคดีอาญาประจำสถานีตำรวจในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมของเมืองกับรูปแบบการเกิดอาชญากรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

รูป 4.6 การกระจายตัวและพื้นที่ที่เกิดอาชญากรรมซ้ำซาก

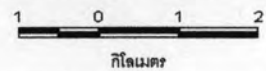
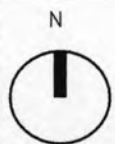
คำอธิบายสัญลักษณ์

ตำแหน่งที่เกิดคดีอาชญากรรม

- มากกว่า 100 ครั้ง ในช่วง 5 ปี
- 50 - 99 ครั้ง ในช่วง 5 ปี
- 30 - 49 ครั้ง ในช่วง 5 ปี
- 10 - 29 ครั้ง ในช่วง 5 ปี
- น้อยกว่า 10 ครั้ง ในช่วง 5 ปี

ภาควิชาการวางผังภาคและเมือง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่มา: วิเคราะห์ด้วยโปรแกรม
ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์